

Távfelügyeleti rendszerek az öntözés irányításában

Előadók:

Hordós László Gergely

Baksa Zoltán

Karlócai Péter

Dobovics Miklós

Az öntözőrendszer vezérlések evolúciója

- Mechanikus vezérlők, egyszerű időtartam vezérléssel.
- Diszkrét elektronikai elemekből épített korai elektromos vezérlők.
- Alacsony integráltságú elektronikus vezérlők, az esőérzékelővel megszakított COM vezetékkel.
- Elektronikus vezérlők saját szenzor bemenettel.
- Magas integráltságú vezérlők több szenzor bemenettel.
- Korai internetes programozású vezérlők.
- Internetes vezérlők időjárás előrejelzés-vezérléssel.

Mi szükség távfelügyeletre az öntözés irányításában?

- A távfelügyeleti rendszerek segítségével megnő az öntözés:
 - Üzembiztonsága
 - Vízmegtakarítása
 - Programozhatósága
 - Javíthatósága
- miközben csökken:
 - Az üzemeltetés munkaidő ráfordítása
 - A javítással töltött idő (folyamatos diagnosztika)
 - Az utazásra fordított idő és költség
 - A növényvédelemre felhasznált pénz
 - A növényállomány vesztesége

Kérdések, amelyeket fel kell tenni:

- A távfelügyelt öntözés valami új dolog?
 - Nem, komoly távfelügyeleti szoftverek léteznek már évtizedek óta az öntözésben.
- Akkor mire ez a nagy felhajtás?
 - Az informatika fejlődése, most ért el arra a szintre, hogy megfizethető készülékekkel lássák el a piacot. Az okostelefonok ma már egyeduralkodók, minden házban van Wifi, az időjárás előrejelzés egyre pontosabb.
- Régen mi volt?
 - Drága programok, még drágább hardware, helyi meteorológiai adatok előrejelzés nélkül, helymeghatározás meg nem volt.
 - Ez azt eredményezte, hogy a távfelügyeleti rendszereket csak önkormányzatok és nagy szervezetek tudták megvásárolni, míg a házikerti rendszerekben maradtak a hagyományos készülékeknél.

Lépünk át a XXI. századba

- Ha tetszik, ha nem, a XXI. század a fejlett világban a termelés alapú társadalomból a szolgáltatás alapú társadalom felé tart. Ezt elkerülni nem lehet, de nem is érdemes.
- Szolgáltatás, ha az öntözőrendszert nem csak megépíted, de karbantartod és felügyeled is. A szolgáltatás = pénz.
- Nem kell kütyü-orientáltnak lenni ahhoz, hogy használni kezdjünk egy új technológiát, általában ezek könnyen megtanulhatóak.
- És nem kellene látnoki képességek sem ahhoz, hogy belássuk, 10 éven belül az eladott vezérlések nagyrésze távfelügyeletre alkalmas lesz.

Mi a jelentősége annak, ha az öntözés vezérlő Wi-Fi hálózathoz kapcsolódik?

- A Wi-Fi hálózatra kapcsolt öntözőrendszer az öntözéstechnikai piac új és gyorsan fejlődő ága.
- A hagyományos vezérlőkkel szemben a Wi-Fi-n keresztül az internetre kapcsolható vezérlő új, izgalmas feladatok ellátására is képes.
- Új funkciók:
 - Folyamatosan figyeli
 - az időjárást ellenőrző állomások információit
 - a riasztásokat és figyelmeztetéseket
- Távolról hozzáférhet
 - a tulajdonos
 - a rendszer telepítője
 - Szoftver frissítés / Firmware update megoldható
- Mindezek lehetőséget adnak a fogyasztónak, hogy vizet és ezzel pénzt takarítson meg, egyúttal érezheti, hogy az öntözőrendszerrel össze van kötve, és tájékoztatást kap róla, javul a biztonság érzete.

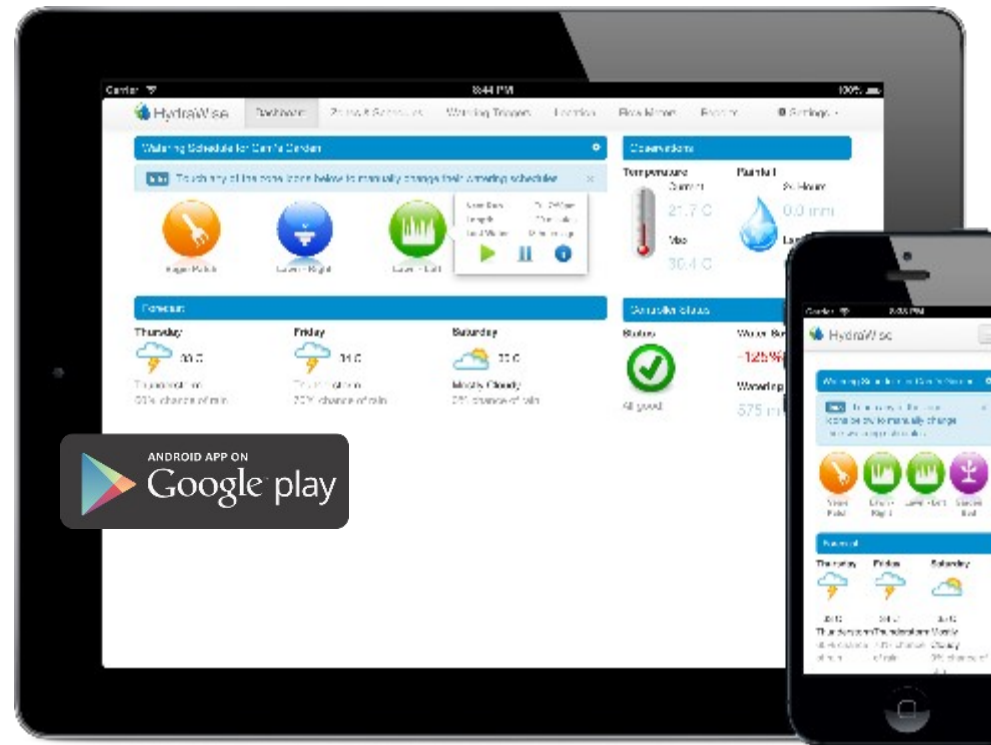
A távfelügyelettel jelenleg elérhető funkciók:

- 24 órás elérhetőség a hét minden napján
- felhasználóbarát kezelőfelület
- több felhasználós lehetőség
- platformfüggetlen működés
- telepítői platform a számlázhatóságért és a könnyebb kezelhetőségért
- végfelhasználói felület, esetleg limitált funkciókkal
- minél több paraméter egyidejű figyelése
- több rendszer szimultán kezelése
- időjáráskövető öntözésirányítás
- időjárás előrejelzésen alapuló öntözés tervezés
- növényi szükségleteknek megfelelő beavatkozás
- hibák felderítése
- hibaüzenetek küldése
- hibák esetén beavatkozás
- adatok, statisztikák minél egyszerűbb kinyerése

A világ bármely pontjáról vezérelhető

- Nem ez a legfontosabb tulajdonság, főleg a kerttulajdonosok szempontjából, de igény van rá.
- Platformfüggetlen alkalmazások és internetes böngészővel is kezelhetőek
- Több rendszert is vezérelhet egy felhasználó
- Ikonos megjelenítés, viszonylag könnyű kezelhetőség
- Push üzenet, ha meghibásodott valami

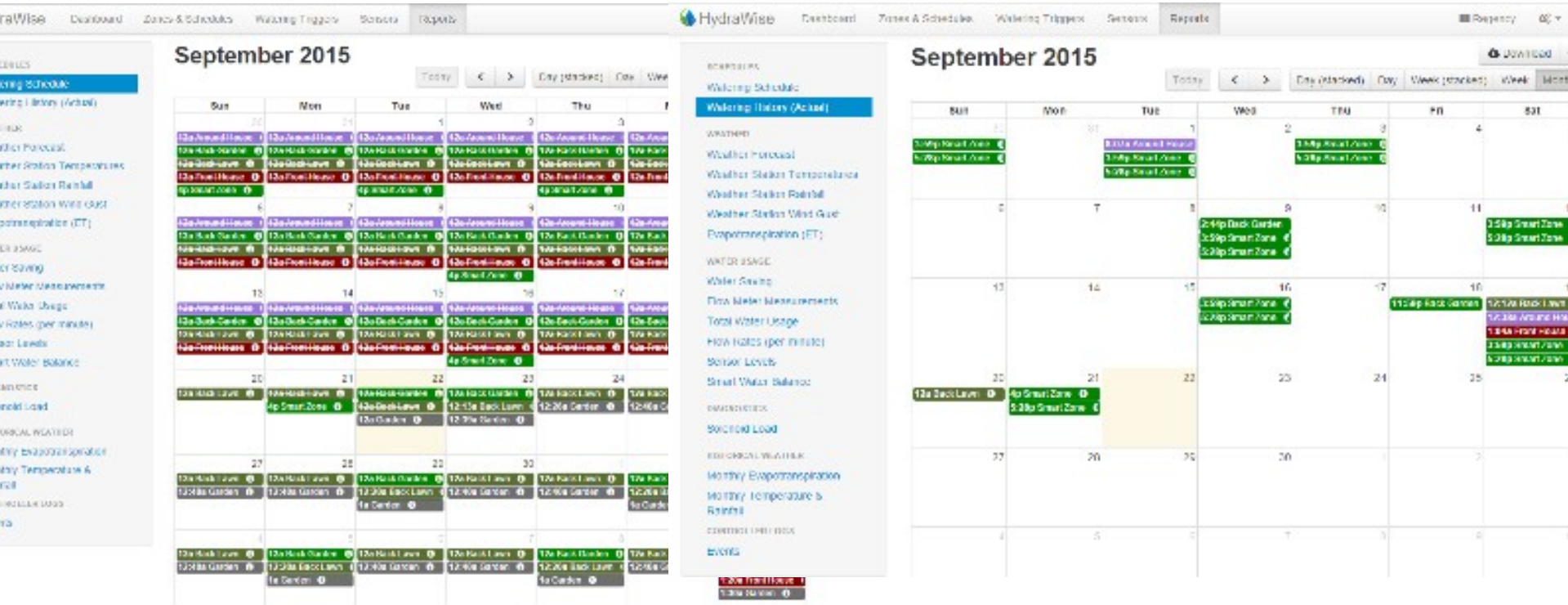
Takarítson meg vizet és pénzt az időjárás előrejelzés segítségével

- Takarítson meg vizet a rendszer automatikus leállításával
 - Ha az időjárás előrejelzés szerint a hőmérséklet csökken, eső várható, a szél megerősödik, nő a páratartalom
- Mentse meg a növényeit azzal, hogy automatikusan külön öntözi őket
 - Ha az időjárás előrejelzés szerint a hőmérséklet és a nedvességtartalom a beállított küszöbértéken kívül esik
- Változtassa a kijuttatott vízmennyiséget az időjárás szerint
 - A program alapja az idő (éppúgy, mint a hagyományos vezérlőknél)
 - Okos öntözés
 - Öntözés az időjárás előrejelzés alapján (felhasználja az előző, a pillanatnyi és a várható időjárási adatokat)

Hogyan működik az időjárási előrejelzés szerinti öntözés?

Ahogy felprogramoztuk az öntözést...

..., és amikor valójában öntöztünk

Figyeljük az öntözést

- A valódi távfelügyelet azt jelenti, hogy rövid időn belül tudnunk kell minden számunkra fontos, rendellenes működésről.
- Mik ezek?
 - Csőtörés
 - Vízhiány
 - Dugulás
 - Kábel szakadás
 - Zárlat
 - Illetéktelen beavatkozás
 - Rosszindulatú/túl okos ügyfél
- Illetve vészhelyzet esetén távolról kell tudnunk beavatkozni.
- Ezek nélkül nem beszélhetünk valódi távfelügyeletről, csak internetes programozású készülékekről, ami menő dolog, csak a lényegről feledkezünk meg.

Adottak a távfelügyeletre a feltételek?

- Van internet, Wifi minden sarkon
- Hamarosan 5G lesz, mindenbe SIM kártyát dugunk
- Mindenkinek van okos telefonja, akinek nincs, annak ilyen ügyse akarunk eladni
- Nagyon gyorsan nő a hálózatokba kapcsolt időjárás állomások száma.
- Nő az időjárás előrejelzés lokális pontossága
- Elérhető áron kaphatóak ilyen vezérlőautomaták, amelyek tudása napról-napra gyarapodik
- Olcsó átfolyás érzékelőket használhatunk, amelyek a helyi piacokon is beszerezhetőek
- Egyre nő a felhalmozott tudás már hazánkban is, legalább 1000-1500 ilyen készülék működik már
- Komoly verseny alakult ki ezen a piacon, ami a gyártókat olcsóbb és jobb készülékek és szolgáltatások kifejlesztésére sarkallja

Köszönöm a figyelmet,
és akkor nézzünk kicsit a számok mögé
Baksa Zoltánnal

Milyen módokon
számszerűsíthető pozitívan egy
intelligens öntözési
vezérlésrendszer a
kivitelező/karbantartó és a
felhasználó oldaláról egyaránt?

Előadó: Baksa Zoltán ügyvezető, tulajdonos
Mineralholding Kft.

Döntési jellemzők

- Félelmek:
 - magasabb ár
 - megtérülés
 - kezelhetőség
 - infrastruktúra
- Meggyőződés:
 - innováció
 - zöld tudatosság
 - rendelkezésre állás
 - kényelem

Számok/költségek

A piacon szereplő termékek 120-1000% mértékű árkülönbözete a hagyományos vezérléshez képest:

- bekerülési ár
 - pl.: Orbit Easy Set Logic hagyományos 4z kültéri 46.377,- +Áfa
 - Orbit B-hyve okos vezérlő 4z beltéri 62.650,- +Áfa
 - Orbit B-hyve okos vezérlő 6z kültéri 96.219,- +Áfa

- vízdíj
 - átlagos 300 Ft / m³ (országos szórás 213-560 Ft/m³)
 - (csatornadíjjal nem számolva, vélelmezve a „locsoló” mellékmérőt)

- infrastruktúra
 - általános igény:
 - WiFi router, szükség esetén jelerősítő (háztartás része)
 - gyártótól függően eltérő kezelői platform (háztartás része)
 - asztali számítógép
 - notebook
 - táblagép
 - mobiltelefon
 - gyártótól függően:
 - felhasználói felület (általában díjmentesen elérhető)

Ami az Orbit B-hyve mögött van

113 Mrd

B-hyve vezérlővel 113 milliárd liter vízmegtakarítást értek el 2016. év tavasza óta.

45,000

45,000 olimpiai úszómedencét tölthetnénk fel annyi vízzel, amit a B-hyve vezérlő segítségével spóroltak már meg.

30-50%

B-hyve okos rendszer vízhasználatát 30-50% mértékben csökken a vízfelhasználás.

190,000

Az éves átlag vízmegtakarítás mértéke 190,000 liter vezérlőnként.

Hagyományos vezérlő

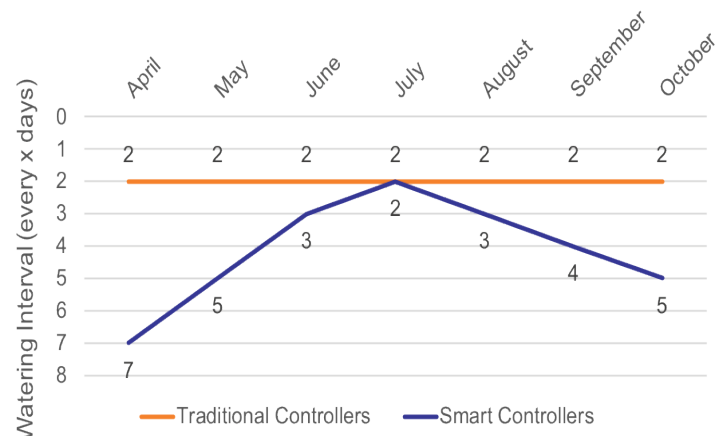
Másnapenkénti öntözés (április - október) nap	90 öntözés
Átlagos hétre vetített vízhasználat liter	7,000
Teljes vízfelhasználás liter	630,000

Okos vezérlő

Vízhasználat időjárásalapon történő vezérléssel nap	47 öntözési
Átlagos hétre vetített vízhasználat liter	7,000
Teljes vízfelhasználás liter	339,000

48% mértékű vízmegtakarítás okos vezérléssel

Water Interval – Traditional vs. Smart

A drágább itt is olcsóbb?

(általános érvényű megállapítás)

- hagyományos vezérléssel kijutatott szezonalatti víz: 630m³
- vízdíj: $630 \times 300 = 189.000,-$ Ft
- túlöntözés költsége, egyúttal növényvédelmi veszély és additív költségei (védelem):
 - **meghatározhatatlan:**
minimum > 87.300,- Ft
- okos vezérléssel kijutatott szezonalatti víz: 339m³
- vízdíj: $339 \times 300 = 101.700,-$ Ft
- vízmegtakarítás költségmértéke:
87.300,- Ft
átlagos éven belüli megtérülés!
- szinte költségmentes additív részek

Szakembernek miért is jó?

- kertre szabott
 - távfelügyelet (vezérelhetőség)
 - állandó rendelkezésre állás (0 – 24)
 - karbantartási segédbázis (öntözési történet)
- passzív jövedelemforrás lehetősége (pl.: havi általány díj)

szezonális szabályzásokból fakadó költségmegtakarítások:

- nincsen utazási, járműkopási költség
- nincsen haszontalanul eltöltött utazási idő
- hasznosítható/profittöbbletű munkák végzése

Ezen megtakarítások/profittöbbletek napi minimum értéke:

> 50.000,- Ft

Időjáráskövető öntözésvezérlők (okosvezérlők) víztakarékosága és működése

Karlócai Péter – Technoconsult kft.

Időjáráskövető öntözésvezérlők

MŰKÖDÉSI ELVE

- Időjárási adatok begyűjtése
 - helyi érzékelők (esőérzékelő)
 - helyi mérőeszköz (hőmérő, talajnedvesség mérő, páratartalom mérő, UV mérő, szélsébmérő)
 - meteorológiai szolgáltatótól interneten keresztüli adatlekérés irányítószám alapján
 - historikus ET értékek
- Időjárási adatok feldolgozása algoritmus szerint
 - helyi vezérlő végzi
 - gyártó szervere végzi
- Programozott öntözési idő napi módosítása (%-os állítás) vagy öntözés törlése
 - változó öntözési menetrend

Időjáráskövető öntözésvezérlők CÉLJA

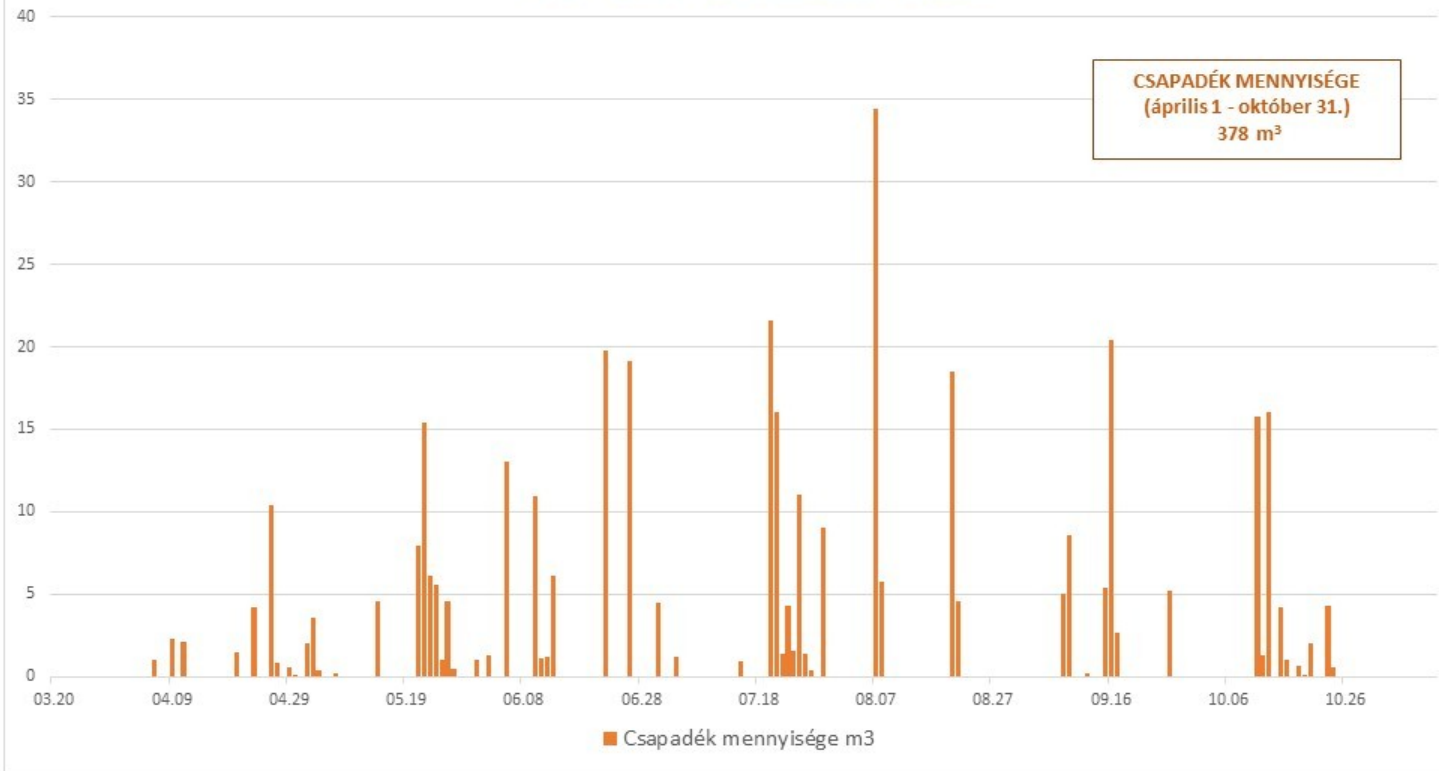
- Optimalizálni a csapadék kijuttatást az ET szerint
 - elkerülni a túl sok víz kijuttatását (vízpazarlás)
 - elkerülni az alulöntözést (nem biztosítjuk a növények optimális fejlődését)
- Távkapcsolattal
 - elérhetővé tenni a vezérlőt az öntözési programok módosításához
 - ellenőrizni a napi automatikus állításokat
 - megtekinteni a mért időjárási adatokat és naplókat
 - stb.

Optimális csapadék kijuttatás

Példa:

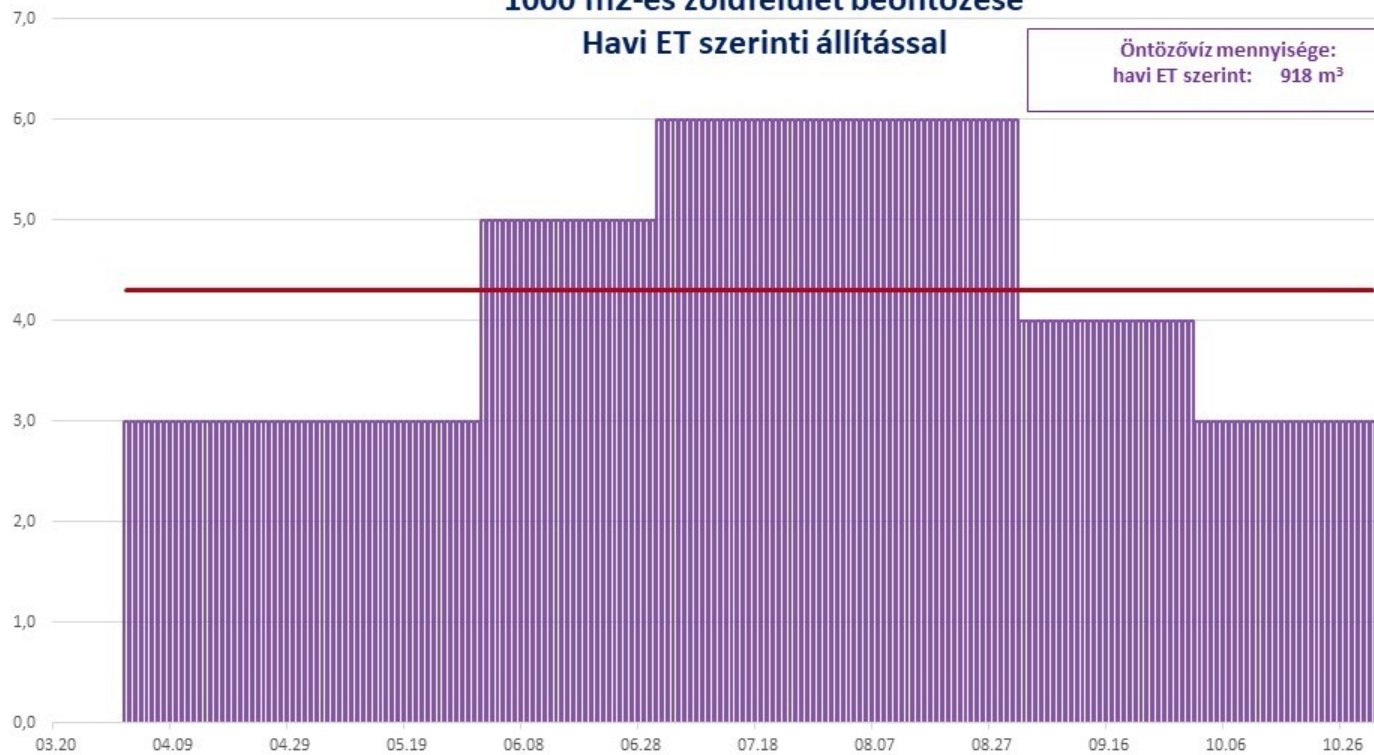
- gyepfelület öntözése
- terület nagysága: 1,000m²
- vízszintes felület
- egyenletes talajszerkezet
- egyenletes benapozás
- Budapest XXII.

1000 m²-es zöldfelület NAPI CSAPADÉK MENNYISÉGEK

1000 m2-es zöldfelület beöntözése Havi ET szerinti állítással

Öntözővíz mennyisége:
havi ET szerint: 918 m³

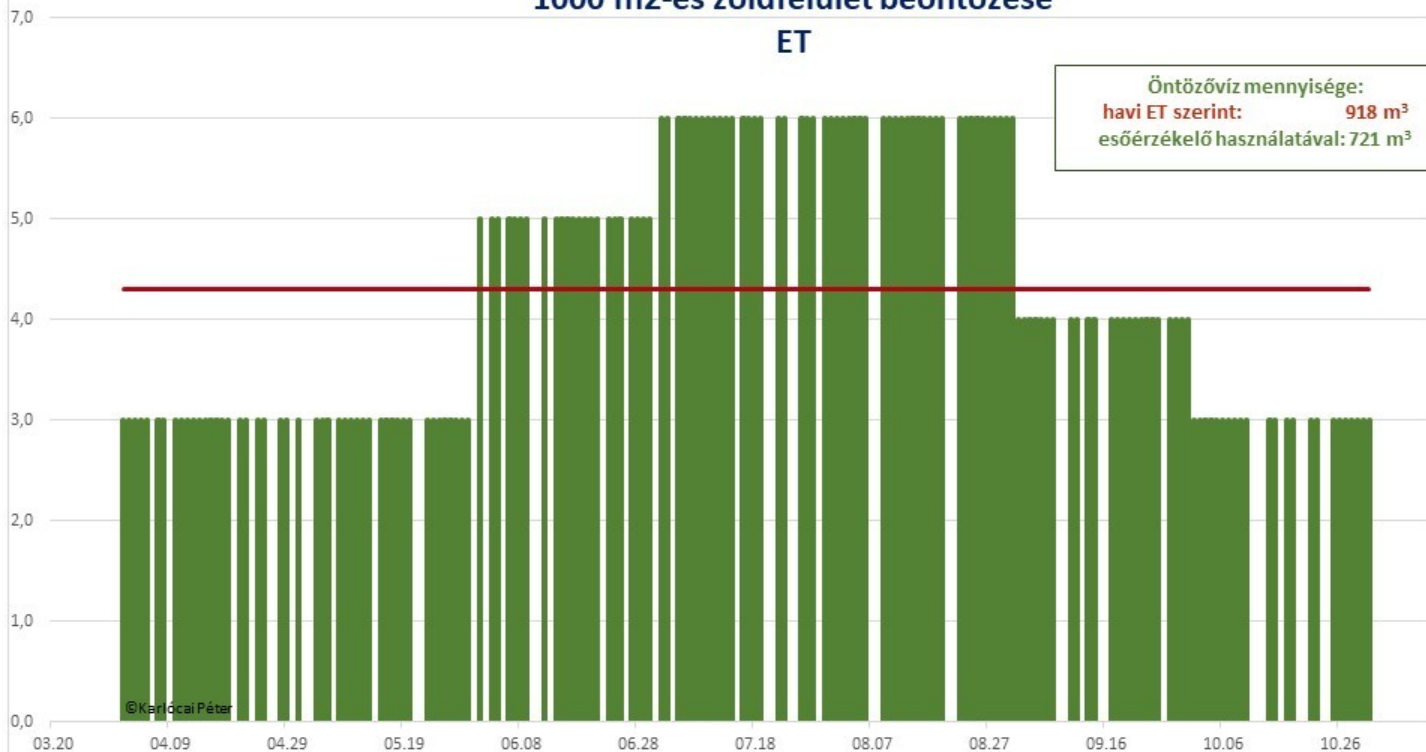
ET szerinti öntözés havi állítás m3

ET szerinti öntözés éves állítás m3

1000 m2-es zöldfelület beöntözése

ET

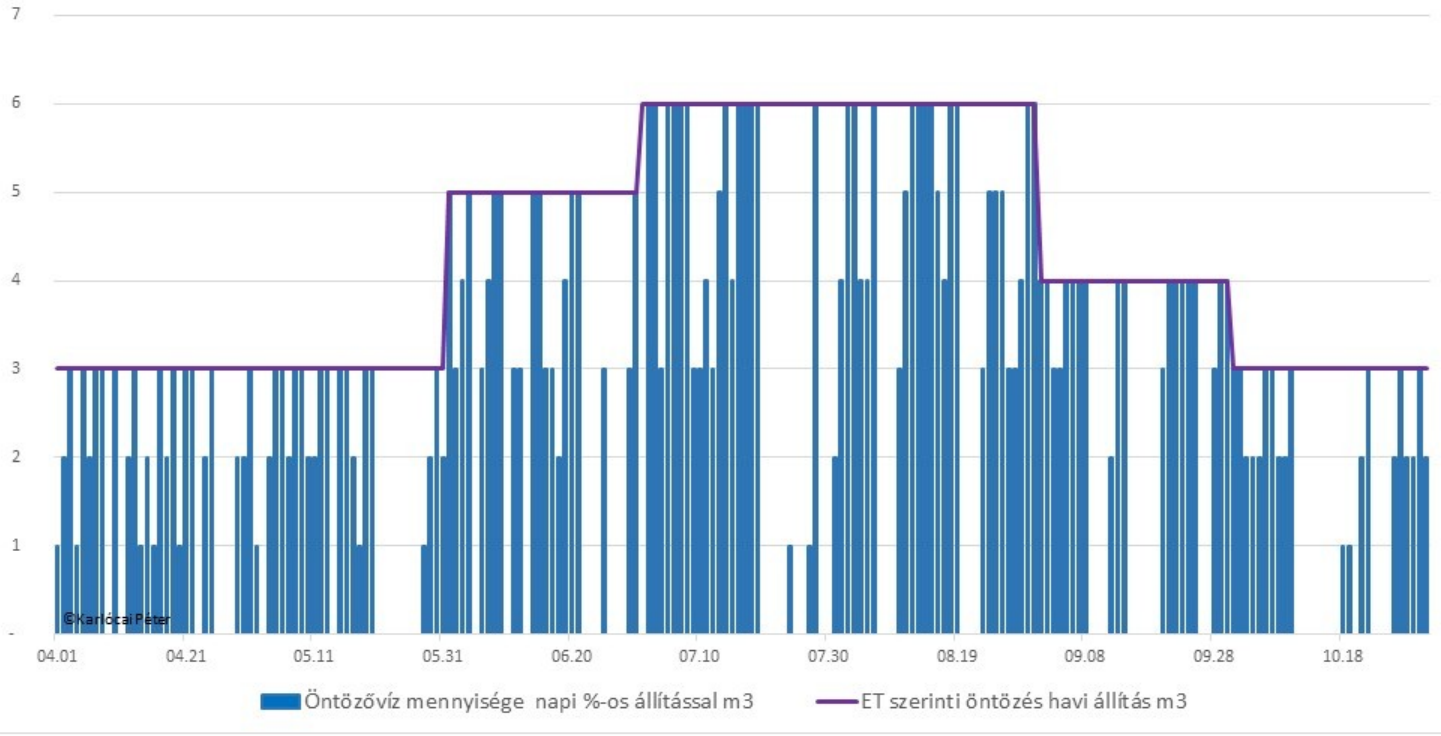
Öntözővíz mennyisége:
havi ET szerint: **918 m³**
esőérzékelő használatával: **721 m³**

Öntözővíz mennyisége esőérzékelővel m3

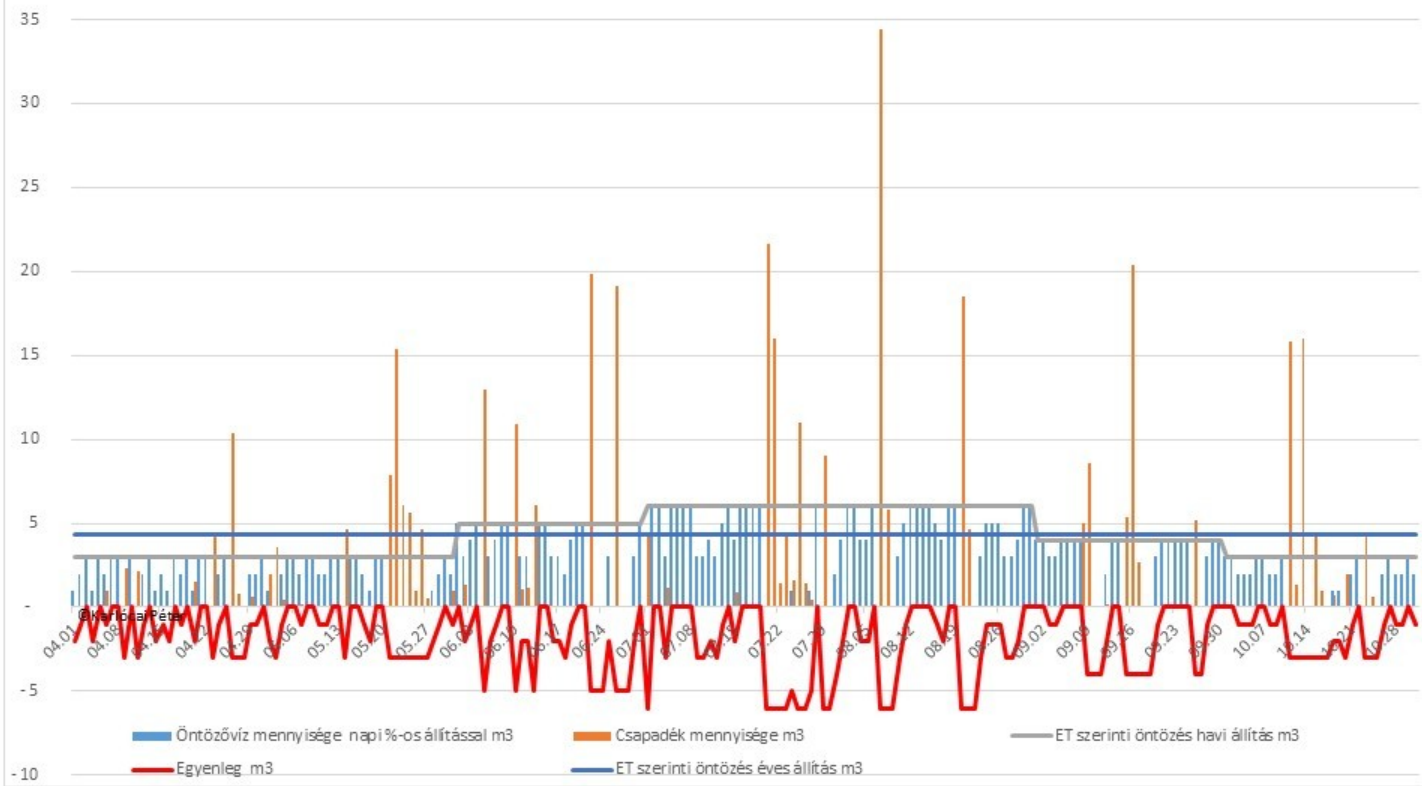
ET szerinti öntözés éves állítás m3

1000 m2-es zöldfelület beöntözése Öntözés napi százalékos állítással

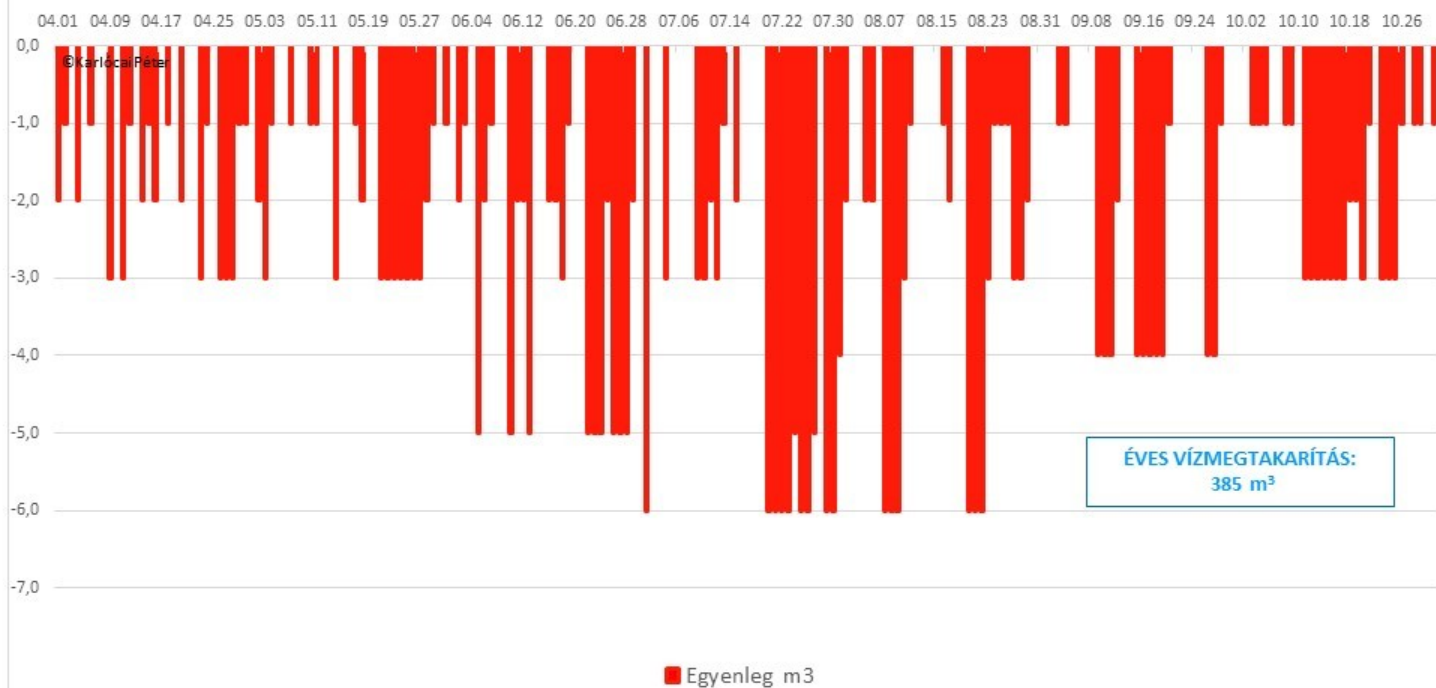

1000 m²-es zöldfelület beöntözése

Csapadék; Havi ET; Éves ET; Napi %-os állítással öntözés; Vízmegtakarítás

1000 m²-es zöldfelület beöntözése
minusz m³ = napi vízmegtakarítás
(Napi állítással megvalósuló öntözés - Havi állítással szükséges vízmennyiség)

1000 m²-es zöldfelület beöntözése Öntözés napi százalékos állítással

Öntözővíz mennyisége:		
Havi ET szerinti állítással:	918m ³	
Esőérzékelő használatával:	721m ³	
Napi %-os állítással:	533m ³	
MEGTAKARÍTÁS:	385m ³	

1000 m²-es zöldfelület beöntözése

Öntözés napi százalékos állítással

Öntözővíz megtakarítás:			
	Havi ET szerinti állítással:	0%	
	Esőérzékelő használatával:	21%	
	Napi %-os állítással:	42%	

A távfelügyeleti rendszerek érzékelői és beavatkozási lehetőségei

ÉRZÉKELŐK

Milyen érzékelők vannak, milyen adatokat látunk távolról?

- HELYI időjárás érzékelők
 - eső-, fagy-, szélérzékelő
 - talajnedvesség
- HELYI működéssel kapcsolatos érzékelések
 - átfolyás
 - szolenoid áram
 - beavatkozás
- ELŐREJELZÉSI adatok
 - csapadék, hőmérséklet, szél, légnedvesség

BEAVATKOZÁSI LEHETŐSÉGEK

Mit lehet távolról tenni?

- HELYI időjárás érzékelők
 - eső-, fagy-, szélérzékelő
 - talajnedvesség
- HELYI működéssel kapcsolatos érzékelések
 - átfolyás
 - szolenoid áram
 - beavatkozás
- ELŐREJELZÉSI adatok alapján beállítható öntözési paraméterek
 - csapadék, hőmérséklet, szél, légnedvesség
- KORLÁTOZÁS, KIKAPCSOLÁS

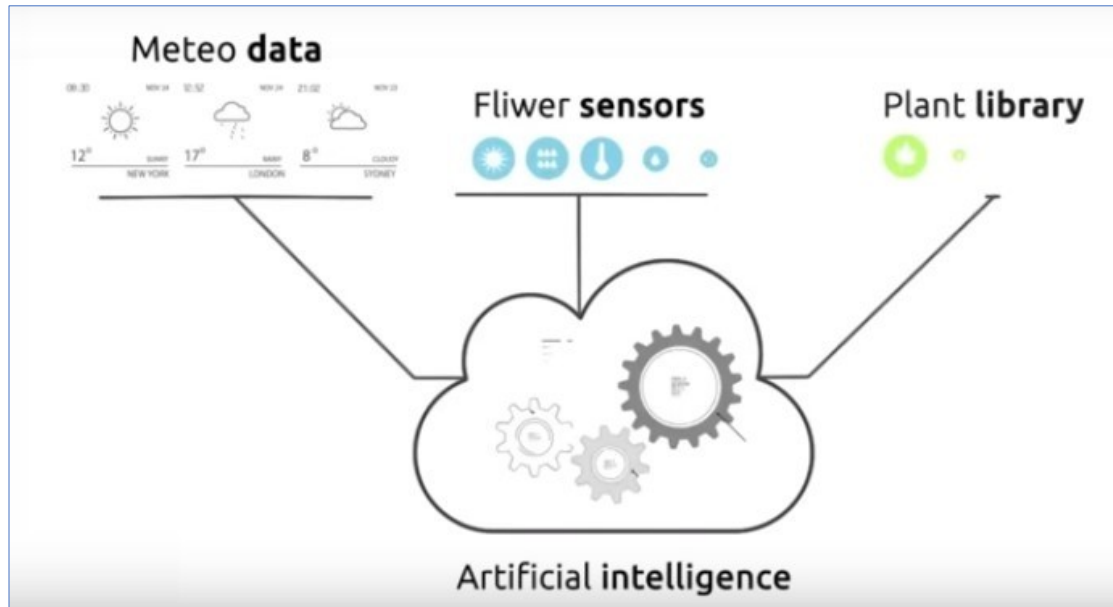
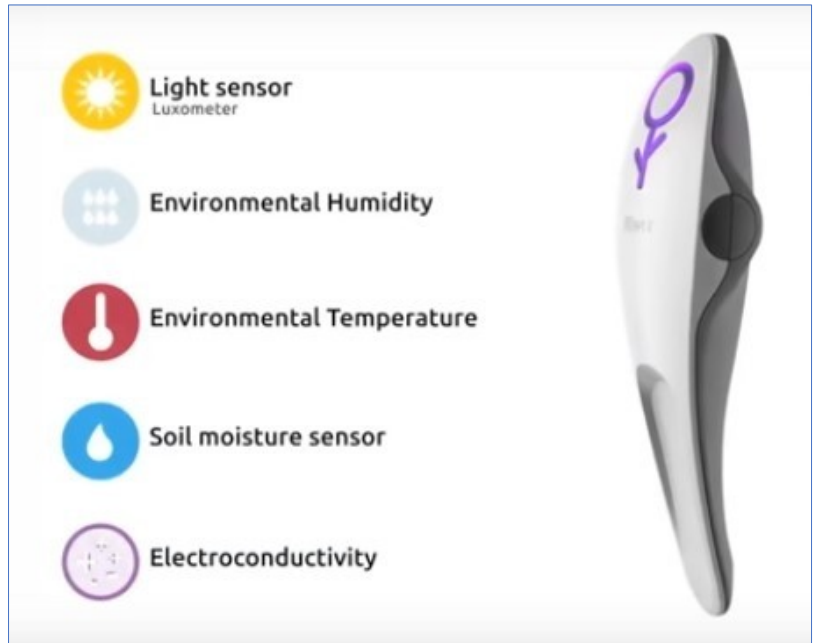
	Open Sprinkler	hydrawise	Orbit B-Hyve	RainMachine	Rainbird ST80	Rachio	Irrigation Caddy	Skydrop	GreenIQ
Price	US\$150.00	US\$299.00	US\$99.00	US\$249.00	US\$210.00 US\$190.00	US\$249.00	US\$249.00 US\$199.00	US\$299.00	US\$249.00
Price (Advertised)									
Image									
Website	opensprinkler.com	hydrawise.com	orbitonline.com	rainmachine.com	rainbird.com	rach.io	irrigationcaddy.com	skydrop.com	greeniq.co
Features									
Built-In Zones	8	12	6	12		8	11	8	6
Max Zones	48	36 (180 stations with multiple controllers)	12	12		16	43	16	16 (next model)
Weather Enabled	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Full Calendar	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ethernet (LAN, RJ45)	✓	✗		✗		✗	✓	✗	✓
WiFi	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cellular Model	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ET Algorithm	✓ WaterSmart Approved	✓ WaterSmart Approved	✓ WaterSmart Approved	✓ WaterSmart Approved		✓ WaterSmart Approved	✗	✓ WaterSmart Approved	✓
Soil Sensor(s)		1	0	0		1 (optional)		0	3 (optional)
Rain Sensor	✓	✓ (optional)	✓ optional	✗		✓ 1 (optional)	✓	✗ Skydrop - Soil Sensor(s) w/ Expansion	✓ 1 (optional)
Flow Sensor	✗	✓ (optional)	✓ optional	✗		✓ (optional)	✓	✗ w/ Expansion	✓ (optional)
Lightning Control Option		✓ With Relay (optional)				✗			✓ With Relay (optional)
Smart Home Connectivity		✓ Amazon echo, Crestron, IFTTT and more	✓ Amazon echo, Crestron, IFTTT and more			✓ Amazon echo, Crestron, IFTTT and more		✓ Amazon echo, Crestron, IFTTT and more	✓ Amazon echo, Crestron, IFTTT and more
Local API	✓	✗	✗	✓		✗	✗ Undocumented	✗	✓
Cloud API	✗	✓	✓	✓		✓	✗	✗ Undocumented	✓
Remote Access	✗ Port Forwarding	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Local Interface	✓	✗		✓		✗	✓	✓	✗ Control via Smart Phone in June 2017
Touchscreen	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
Color LCD	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗
Outdoor Installation	✗ Optional	✗ Optional	✗ Outdoor Installation	✗	✗ Outdoor installation	✗ w/ User Supplied Enclosure	✗	✗ w/ Optional Enclosure	✓
IFTTT		✓	✓	✓		✓	✗	✓	✓
Weather report		NOAA				NOAA/ Hyper-Local		NOAA / Hyper-Local	

ÉRZÉKELŐK

Nincsen jelenleg lineáris érzékelő bemenet!

- HELYI érzékelők

- csapadék mérő, szél mérő,
- hőmérséklet és napsugárzás mérő
- talajnedvesség mérő
- talajhőmérséklet mérő
- tenzió mérő
- talaj sótartalom mérő

Köszönöm a figyelmet!